

les dents. I després l'excés de sucres que són directament responsables de la càries.

Respecte al que he dit de la dieta tova, es pot experimentar que la boca queda més neta després de menjar un tros de carn crua —que ho provi qui no estigui encara massa atrofiat per fer-ho— que no pas després de prendre un plat de canelons Rossini.

—Voleu dir que hem de prescindir de tot el succulent i posar-nos a menjar carn crua?... Em penso que predicareu en un desert. Jo, almenys, no penso deixar perillar la meva botifarra amb mongetes.

—No estic pas foll. Amb això no pretenc que canviem de sistema alimentici, per irracional que sigui. Es tracta d'una explicació raonada dels motius que condueixen la cavitat oral al seu estat actual d'abatiment i fluixedat.

—I què proposeu com a paliatiu, sense escatimar-nos el tresor de la nostra gastronomia meridional?

—Unes normes bàsiques i simples.

—A veure...

—Rentar les dents de la forma que us indiqui el vostre estomatòleg, després de cada menjada. (I s'entén per menjar tot el que no sigui aigua, per tant després de beure un got de llet, hem de raspallar les dents). És aconsellable, pel qui no menja a casa seva, portar a la butxaca un raspall dental. I en últim terme, si no disposem de raspall, demanar a l'hora dels postres una poma, i menjar-se-la —sense forquilla ni ganivet— a mossegades.

I segona norma: Eliminar caramels, xiclets, begudes edulcorades o d'altres similars que entretinguin el dolç a la boca. La pastisseria pot acceptar-se, amb moderació, en els menjars. Es permeten els xiclets sense sucre que ja es fabriquen als Estats Units, i que probablement es faran aviat al nostre país.

—És una mica fort això de suprimir els caramels, els xiclets i totes les begudes que la televisió ens ordena consumir.

—Ni els cavalls ni els ocells no en prenen i no tenen pas un aire massa afligit.

—Bé, bé, però quedem que podem menjar de tot, sempre que després raspallem bé les dents i exclòim de la dieta els caramels i altres llamineries ensucrades...

—Exacte.

—I què em diu del fluor posat a l'aigua per a reduir l'índex de càries?

—Una mida que sembla bona però en poca proporció. No eximeix, en absolut, de les mides preventives i profilàctiques que hem donat. Tampoc no dispensen d'aquestes normes els tractaments de recobriment especial invisible que fan d'escut protector durant 3 anys.

—Això ja existeix?

—A Barcelona ja funcionen diverses clíniques equipades per a oferir aquest servei, malgrat que és un sistema novíssim de profilaxi.

—Noi, que bé. Però quin grau d'immunitat s'aconsegueix amb tot això que ens heu dit?

—Doncs, un grau d'immunitat parcial. Diem-ne que es pot arribar, segons l'individu, d'un 50 a un 90 per cent. Per tant, les consultes periòdiques a l'estomatòleg són molt convenients per a controlar les lesions incipients —de molt millor tractament i pronòstic que les avançades— i de les reparacions fetes anteriorment. No s'ha d'esperar que faci mal un queixal per a veure l'especialista. Moltes vegades quan fa mal ja és massa tard.

El teixit dental és un dels pocs de l'organisme que no es regenera. La pell, el múscul, l'os, tenen capacitat de refer-se, de cicatritzar, de recuperar-se d'una agressió. El teixit dental, no. Cada milígram de teixit dentari que perdem ja no el recuperem mai més. I ens fa falta tot.

Als nens se'ls hi ha de vigilar la boca des dels 3 anys. Les peces de llet, les que es canvien, són tant o més importants que les definitives. Moltes famílies les descuiden «perquè s'han de canviar» com si fossin mobles vells per a llençar. I són peces que condueixen l'arquitectura oral de la dentició definitiva de forma molt activa. Els queixals de llet s'han de canviar, però en el seu moment. No abans.

Als 6 anys, quan tota la dentició de llet està treballant, surten 4 queixals, darrera dels últims de llet, sense que calgui cap dels temporals. No es canvia res. I la confusió és fàcil. Els pares creuen que és de llet, i aquest queixal és el primer definitiu, i molt important precisament. S'ha de vigilar de manera molt meticulosa la boca dels nens a partir d'aquesta edat dels 6 anys.

El perquè de tot això, podem comentar-ho, si voleu, un altre dia. Ara només he fet que assenyalar els principis més bàsics per tal d'informar a molts pares d'aquests problemes d'higiene que afecten tant a ells com als seus fills. M'he vist estimulat en aquesta tasca pels pares que porten els nens a l'estomatòleg quan ja és massa tard. «Si ho haguéssim sabut!» —ens diuen impotents els pares quan es fan el càrrec del problema i de la gravetat que té pel futur del nen. «Jo pensava...», «Jo creia...», «Com que no li feia mal...», «Com que no s'havia queixat fins ara...». Però el nen ja quedarà, per sempre més, víctima d'una mutilació dental. I això pot evitar-se.

Els estomatòlegs ens preocupem, actualment, de divulgar aquests principis de profilaxi mèdica amb conferències de divulgació i articles a tota la premsa del país, puix que considerem imprescindible com a primer pas de la lluita contra les malalties de la boca, un coneixement directe del problema per part de la població.

M'ha semblat oportú portar aquest tema a la nostra revista. Pot ser que salvem la integritat de les boques d'alguns infants de Santa Eulàlia. I ja haurem fet quelcom de bo.

Dr. E. P. F.

INSTALACIONES DE AGUA Y ELECTRICIDAD
INDUSTRIALES Y DOMESTICAS

ILUMINACION DE JARDINES Y PISCINAS

Antonio Aixelá

« Eléctrica Ronsana »

Colocación de bombas sumergidas, superficie
y depósitos a presión de Comercial «HUMET», S. A.
de Santa Perpetua

CASA CARETA (El Rieral)
Teléfono 66
SANTA EULALIA DE RONSANA

Calle Calvo Sotelo, 34
LLINAS DEL VALLES